

SMITTEVERNPLAN

FOR HUSTADVIKA KOMMUNE

Innhold

PLANENS FORMÅL OG VIRKEOMRÅDE	3
Innledning	3
Planens formål	3
Planens virkeområde	3
Prinsipper	3
Likhetsprinsippet	4
Ansvarsprinsippet	4
Nærhetsprinsippet	4
Samvirkeprinsippet	4
ROLLER OG ANSVAR I SMITTEVERNARBEIDET	4
Kommunestyret	4
Kommunens kriseledelse i smittesituasjoner	4
Ordfører	5
Kommunedirektør	5
Beredskapskoordinator	5
Informasjonsrådgiver	5
Kommunalsjefer	5
Kommuneoverlegen	6
Øvrige medlemmer og bruk av annen fagekspertise	6
Skjematisk oversikt over beredskapsarbeidet i Hustadvika	6
Smittevernarbeid utenfor kriser	6
Varsling av utbrudd	6
Vannhygiene	7
Vaksinasjon	7
Legionella	7
Vann- og matbåren smitte	7
Stikkskader	7
Tuberkuloseprogram	8
Øvrig smittevernarbeid	8
BEREDSKAPSDOKUMENTASJON	8
Verktøy	8
Kunnskapskilder	8
Lovgrunnlag	8
Fagkilder	8
Eksterne kontakter	8
Smittevernplanen sett i sammenheng med andre planer	9
Overordnet plan for beredskap	9
Overordnet beredskapsplan – plan for kriseledelsen	9
Pandemiplan	9
Andre planer	9

Planens formål og virkeområde

Innledning

Bakgrunn

De viktigste rettskildene som regulerer kommunens ansvar og plikter knyttet til smittevern inkluderer:

- Smittevernloven regulerer tiltak ved alvorlige smittsomme sykdommer.
- Folkehelseloven gir kommunene ansvar for å jobbe med folkehelsearbeid, herunder smittevern.
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester gir kommunene ansvar for å tilby helsetjenester til befolkningen.
- Lov om helsemessig og sosial beredskap har som formål å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

Med hjemmel i disse lovene er det gitt en rekke forskrifter som nærmere regulerer kommunens plikter og oppgaver. I tillegg finnes flere nasjonale veiledere og retningslinjer for om smittevern og smittevernarbeid.

Hovedmålsetting

Hovedmålsettingen med smittevernplanen er:

- Sikre befolkningen i kommunen et effektivt og helhetlig vern mot smittsomme sykdommer gjennom forebyggende, diagnostiske, behandlende og oppfølgende tiltak i tråd med nasjonale lover og retningslinjer.
- Ha beredskap for å håndtere utbrudd av smittsomme sykdommer, både de som er kjente og de som kan oppstå som nye trusler, ved å ha planer, rutiner, kompetanse og samarbeid med relevante aktører.
- Bidra til å redusere import og eksport av smittsomme sykdommer gjennom informasjon, rådgivning, vaksinasjon og andre tiltak rettet mot reisende og innvandrere.
- Fremme folkehelsen og livskvaliteten i kommunen ved å forebygge og bekjempe smittsomme sykdommer som kan ha negative konsekvenser for helse, sosial og økonomisk velferd.

Planens formål

Det overordnede formålet med smittevernplanen er å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen.

Smittevernplanen skal beskrive hvordan smittevernberedskapen i Hustadvika kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Planen beskriver også hvilke prinsipper og prioriteringer som skal være førende for organiseringen av smittevernarbeidet og smittevernberedskapen i kommunen.

Planens virkeområde

Smittevernplanen er virksomhetsovergrepene for Hustadvika kommune, og gjelder for kommunestyret, kommunens administrasjon og ansatte.

Prinsipper

Kommunen skal følge de nasjonale beredskapsprinsippene i sin beredskapsorganisering. Dette gjelder også i smittevernarbeidet etter denne planen.

Beredskapsarbeidet bygger på fire grunnleggende prinsipper: Likhets-, nærhets-, ansvars- og samvirkeprinsippet.

Likhetsprinsippet

I Hustadvika kommunes overordnet beredskapsplan framgår følgende:

«Den organisasjonen en opererer med under kriser skal være mest mulig lik den organisasjonen en har til daglig. Likhetsprinsippet er en utdyping av ansvarsprinsippet; den understreker at ansvarsforholdene internt i virksomheter/organisasjoner og mellom virksomheter/organisasjoner ikke skal endres i forbindelse med krisehåndtering»

Ansvarsprinsippet

Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

Nærhetsprinsippet

Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

Samvirkeprinsippet

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Roller og ansvar i smittevernarbeidet

Kommunestyret

Kommunestyret vedtar overordnede mål og retningslinjer for alt kommunalt arbeid som har med samfunnssikkerhet, krise og beredskap å gjøre, herunder denne smittevernplanen.

Kommunestyret vedtar kommunens delegeringsreglement som omfatter delegering bestemmelser om kommunens myndighet i smittevernloven.

Kommunens kriseledelse i smittesituasjoner

Kriseledelsen i Hustadvika kommune er kommunen sitt operative styringsorgan for å håndtere samfunnsmessige alvorlige og uforutsette hendelser.

I krisesituasjoner utløst av smittsomme sykdommer har kommuneoverlegen kommunens myndighet. Dette i tråd med kommunens delegeringsreglement og smittevernlovens bestemmelser i hastesaker, § 4-1.

Kriseledelsen består av følgende: Kommunedirektør (leder), beredskapskoordinator, ordfører, varaordfører, personalsjef, kommunalsjefene, enhetsleder kommunalteknikk, enhetsleder bygg og eiendom, Brannsjef, IKT-ROR, Informasjonsrådgiver, kommuneoverlege, loggfører(e) og en representant fra politiet.

Det er kommunedirektør som kan kalle inn kriseledelsen. I smittesituasjoner gjøres dette etter avtale med kommuneoverlege. Kriseledelsen rapporterer til kommunestyret gjennom ordfører.

Kriseledelsen kan mobiliseres tilpasset den beredskapssituasjonen som skal håndteres, eller den kan mobiliseres forsterket om hendelsen krever det.

Ordfører

Ordfører representerer den politiske ledelsen i kommunen og sikrer politisk representasjon i smittevernsituasjoner.

Ordfører kan etter avtale med kommuneoverlege uttale seg på vegne av Hustadvika kommune, herunder til media, i en beredskapssituasjon utløst av smittsomme sykdommer.

Ordfører har ansvar for varsling av og rapportering til kommunestyret.

Kommunedirektør

Kommunedirektør leder møtene i kriseledelsen. Kommunedirektør har delegert krisefullmakten og leder det operative arbeidet internt i organisasjonen. Kommunedirektør sikrer tilstedeværelse av fullmakter og beslutningsmyndighet i beredskapssituasjoner. Det er imidlertid kommuneoverlegen som har myndighet til å beslutte tiltak med hjemmel i smittevernloven.

Kommunedirektør har ansvar for varsling av og rapportering til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og til øvrige relevante nasjonale myndigheter.

Beredskapskoordinator

Beredskapskoordinator er kommunedirektørens stedfortreder, og skal ta over hens ansvar og fullmakter om kommunedirektøren fratrer. I tillegg skal beredskapskoordinator bidra til en tidlig og effektiv respons og håndtering av beredskapshendelser som oppstår, slik at konsekvensene av hendelsene reduseres.

Beredskapskoordinator rapporterer til kommunedirektør når kriseledelse er satt.

Beredskapskoordinator bistår med koordinering av og bidrar til å sikre at den operasjonelle beredskapshåndteringen er planlagt, koordinert og følger de prinsipper som er gjeldende for krise- og beredskapsledelse i Hustadvika kommune.

Informasjonsrådgiver

Informasjonsrådgiver har ansvar for å sikre at Hustadvika kommune raskt og effektivt kan informere og kommunisere internt og eksternt i beredskapssituasjoner, herunder media, og for at frigitt informasjon er korrekt og koordinert med relevante eksterne aktører.

Informasjonsrådgiver skal fortløpende innhente informasjon og utarbeide forslag til frigitt informasjon. All frigitt informasjon om smittevernhåndtering skal godkjennes av kommuneoverlege før publisering.

Kommunalsjefer

De tre kommunalsjefene har delegert ansvar og myndighet innenfor sine definerte ansvarsområder.

De tre kommunalsjefene har følgende inndeling: Helse og velferd, Oppvekst, og Samfunnsutvikling.

Kommuneoverlegen

Kommuneoverlegen er medisinskfaglig rådgiver i kommunen, også for kriseledelsen. I krisesituasjoner utløst av smittsomme sykdommer har kommuneoverlegen kommunens myndighet etter smittevernlovens bestemmelser.

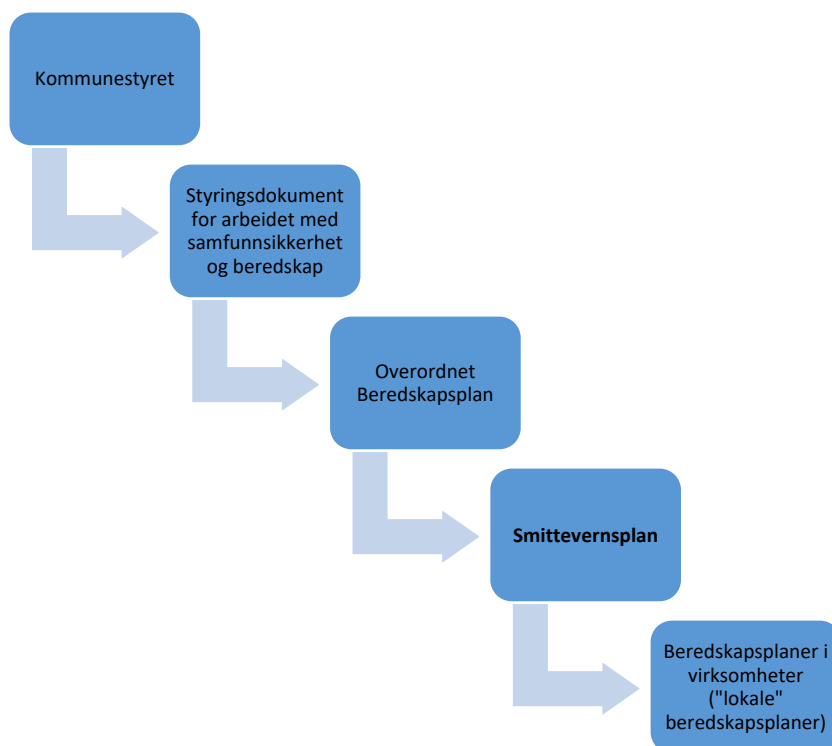
Fast stedfortreder for kommuneoverlegen i krisesituasjoner er primært institusjonslegen, sekundært daglig leder Fræna legekantor.

Øvrige medlemmer og bruk av annen fagekspertise

Roller til øvrige medlemmer og bruk av annen fagekspertise er beskrevet i overordnet plan for beredskap.

Skjematisk oversikt over beredskapsarbeidet i Hustadvika

I figuren under framkommer smittevernplanens plassering i beredskapsarbeidet i Hustadvika. Den er sektorovergripende, og er derfor plassert over de «lokale beredskapsplanene»

Smittevernarbeid utenfor kriser

Varsling av utbrudd

Definisjon av utbrudd: Et utbrudd av smittsom sykdom er et område som har flere tilfeller av en bestemt sykdom enn det som er forventet, eller som har to eller flere tilfeller av samme sykdom med antatt felles kilde.

Internt i kommunen varsles kommuneoverlege eller stedfortreder dersom det ved kommunale institusjoner eller virksomheter kan foreligge et utbrudd.

Kommunens varsling av utbrudd til sentrale myndigheter skjer etter avtale med kommuneoverlege. Varsling gjøres i Vesuv og følger retningslinjer gitt av Folkehelseinstituttet: <https://www.fhi.no/ut/utbrudd/>

Vannhygiene

Kontroll av drikkevann- og drikkevannskvalitet utføres av enheten i kommunen med ansvar for vann og avløp. Eventuelle tiltak gjøres i samarbeid med kommuneoverlege.

Kommuneoverlege varsler enheten med ansvar for vann og avløp ved mistanke om at sykdom hos mennesker er utløst av vannbåren smitte.

Vaksinasjon

Massevaksinasjon av befolkningen utføres ved vaksinasjonsdager og supplert etter det av fastlegene i Hustadvika kommune. Vaksinerings vil skje i tråd med pandemiplan så langt den passer.

Kommunens vaksineringsarbeid følger faglige retningslinjer gitt av FHI: <https://www.fhi.no/va/vaksinasjonsveilederen-for-helsepersonell/>

Legionella

Forebygging av legionellasmitte ivaretas i kommunale bygg av enhet for bygg og eiendom i tråd med egne prosedyrer.

Kommunens smittevernarbeid om legionella reguleres av folkehelseloven med tilhørende forskrift om miljørettet helsevern kapittel 3a: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-04-25-486/KAPITTEL_4#KAPITTEL_4

Kommunens arbeid følger faglige retningslinjer gitt av FHI: <https://www.fhi.no/ss/legionella/legionellaveilederen/>

Vann- og matbåren smitte

For håndtering av vannbåren smitte se «Vannhygiene».

Ved mistanke om tilfeller av matbåren smitte skal kommuneoverlegen varsle Mattilsynet. Mattilsynet har også ansvar for å varsle kommuneoverlegen om de mistenker matbåren smitte.

Kommunens arbeid følger faglige retningslinjer gitt av FHI: <https://www.fhi.no/ut/utbrudd/>

Stikkskader

Håndtering av stikkskader følger av egen prosedyre i kommunens internkontrollprogram Compilo: [Infeksjonskontrollprogram - Compilo \(ksx.no\)](https://www.fhi.no/ut/utbrudd/)

Tuberkuloseprogram

Smittevernarbeid knyttet til tuberkulosekontroll utføres av migrasjonshelse i tråd med nasjonale retningslinjer gitt av FHI: <https://www.fhi.no/ss/tuberkulose/tuberkuloseveilederen/>

Egenerklæring for ansatte inkluderes i prosedyrer gitt av personalavdeling ved ansettelse.

Øvrig smittevernarbeid

Kommunens smittevernarbeid følger retningslinjer gitt av FHI. Se kapittel 3 for kunnskapskilder. Særlig aktuell er FHIs smittevernveileder: <https://www.fhi.no/sm/smittevernveilederen/>

Beredskapsdokumentasjon

Verktøy

Som krisestøtteverktøy brukes Rayvn til: Varsling, loggføring, rapportering og dokumentasjon under alle hendelser og øvelser.

Helseplattformen er et nytt system som innføres i Helse-Midt med tilhørende kommuner. Intensjonen og ønske er at denne kan brukes som verktøy i smittesporing.

Varsel24 er kommunens verktøy for å sende SMS og talemeldinger til kommunens innbyggere ved en krise.

Kunnskapskilder

Lovgrunnlag

De viktigste rettskildene som regulerer kommunens ansvar og plikter knyttet til smittevern inkluderer:

- Smittevernloven: <https://lovdata.no/lov/1994-08-05-55>
- Folkehelseloven: <https://lovdata.no/lov/2011-06-24-29>
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester: <https://lovdata.no/lov/2011-06-24-30>
- Lov om helsemessig og sosial beredskap: <https://lovdata.no/lov/2000-06-23-56>

Fagkilder

De viktigste fagkildene for kommunens smittevernarbeid inkluderer:

- Smittevernveilederen: <https://www.fhi.no/sm/smittevernveilederen/>
- Utbruddsveileder: <https://www.fhi.no/ut/utbrudd/>
- Tuberkuloseveileder: <https://www.fhi.no/ss/tuberkulose/tuberkuloseveilederen/>
- MRSA-veileder: <https://www.fhi.no/publ/eldre/mrsa-veilederen/>
- Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer: [Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/beredskap/beredskapsplan-mot-utbrudd-av-alvorlige-smittsomme-sykdommer/_page/1)
- Evaluering av pandemi: [NOU 2023: 16 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/pandemi/nou-2023-16/_page/1)

Eksterne kontakter

De viktigste eksterne kontaktene i kommunens smittevernarbeid inkluderer:

- Folkehelseinstituttet: <https://www.fhi.no/om/fhi/radgivnings-og-vakttelefoner/>
- Statsforvalteren i Møre og Romsdal: <https://www.statsforvalteren.no/nb/More-og-Romsdal/Om-oss/Kontakt-oss/>
- Mattilsynet: <https://www.mattilsynet.no/kontakt-oss/finn-ditt-naermeste-kontor/midt-norge>
- Regjeringen: www.regjeringen.no
- Helsedirektoratet: Helsedirektoratet
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: DSB | Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Smittevernplanen sett i sammenheng med andre planer

Overordnet plan for beredskap

Overordnet plan for beredskap gjelder så langt den passer for situasjoner forårsaket av smittsomme sykdommer. Prioriteringer/beredskapsverdier, kompetanseutvikling- og øvingsplan i smittevernarbeidet følger av overordnet plan for beredskap.

Overordnet beredskapsplan – plan for kriseledelsen

Overordnet beredskapsplan gjelder for kriseledelsen (plan for kriseledelsen). I kriser utløst av smitte ligger øverste beslutningsmyndighet for tiltak etter smittevernloven imidlertid hos kommuneoverlege.

Det er kommuneoverlege i samarbeid med beredskapskoordinator som er ansvarlig for utarbeidelse og revisjon av smittevernplanen. Planene skal revideres hvert fjerde år, eller tidligere når dette vurderes nødvendig av kommuneoverlege og/eller beredskapskoordinator. Smittevernplan vedtas av kommunestyret.

Pandemiplan

Kommunens pandemiplan er en delplan til smittevernplanen som legger føringer for hvordan smittevernarbeidet gjøres ved en pandemi. Hvorvidt det foreligger en pandemisituasjon besluttet av sentrale helsemyndigheter. Kommunens pandemiplan kan likevel i smittevernsituasjoner være aktuell. Dette besluttet av kommuneoverlege. Pandemiplan er vedlagt denne plan.

Andre planer

Evakueringsplan, krisekommunikasjonsplan, operative beredskapsplaner ute på enheter og aktuelle temaspesifikke beredskapsplaner gjelder så langt de passer for smittevernsituasjoner.